

Ordforklaringer identitet

Begrepene nedenfor kan ha ulike og omdiskuterte definisjoner. Dersom lærer eller elever har andre oppfatninger av hva begrepene betyr, kan det åpne for gode diskusjoner i klassen.

Identitet:

Personlighet, «den man er» (snl.no, 2015).

Identiteten påvirkes av ulike faktorer og man skiller mellom personlig identitet og gruppeidentitet. De to identitetene er avhengige av hverandre og utfyller hverandre (Aksnes, 2016).

Personlig identitet:

Det som gjør deg til den unike personen du er, og som skiller deg fra andre mennesker. Utseende, holdninger, kunnskaper, smak, kropp osv. er med på å utgjøre din personlige identitet (Aksnes, 2016).

Gruppeidentitet:

Når geografiske, sosiale og kulturelle fellesskap, som bosted, interesser, aktiviteter, politikk osv. påvirker vår identitet (Aksnes, 2016).

Majoritet

Flertall (m.lat. *maioritas*, av *maior* 'større'), storpart, de fleste, motsatt av minoritet *være i m- i en forsamling, få m- ved en avstemning (...)* (Språkrådet & UiO, 2016).

Minoritet

Minoritet, mindretall, brukt om folkegruppe som utgjør et mindretall av et lands befolkning.

Minoritet er det motsatte av majoritet, som beskriver et flertall.

Betegnelsen brukes *også* om en underordnet eller marginal gruppe, definert ut fra etnisitet (...)

kjønn, religion, språk eller kultur. Et annet viktig kriterium er ulikhet i makt og politisk innflytelse.

I ordets utvidede betydning behøver det ikke nødvendigvis være snakk om et *tallmessig* mindretall, da det ikke er antallet som bestemmer deres status. Et eksempel er Bolivia, der urbefolkningen er i flertall, men likevel har en klar minoritetsstatus (Wæhle, 2015).

Nasjonal minoritet

Folkegruppe med langvarig tilknytning til landet. Norge har fem nasjonale minoriteter: jødene, kvenene/norskfinnene, rom, romanifolket/tatere og skogfinnene.

Roller

Uskrevne regler og mønstre for oppførsel og handlemåte som knytter seg til en bestemt sosial posisjon eller status: *kvinner-, mannsr-* (Språkrådet & UiO, roller, 2016).

Kultur

Det er svært vanskelig å definere begrepet kultur. Derfor er ikke dette begrepet med i begrepskortene. Det kan være mer hensiktsmessig å la elevene i fellesskap diskutere seg fram til hva de mener er kultur. Her er noen forslag til definisjoner ut fra en dynamisk forståelse av kulturbegrepet.

«Kultur er det omskiftelige meningsfellesskapet som gang på gang etableres og forandres når mennesker gjør noe sammen» (Eriksen, Små steder - store spørsmål: Innføring i sosialantropologi., 1998, s. 25).

«Kultur eller kulturer, om man vil, er ikke udelelige pakker av skikk og bruk som man enten har eller ikke har. Mennesker er kulturelle blandingsprodukter» (Eriksen, Kulturelle veikryss: Essays om kreolisering., 1994, s. 14).

Kultur innebærer handlemåter, vaner, tradisjoner, normer og regler. Det dreier seg også om felles historie og ikke minst en felles forståelse av historien. Ut over dette styrkes kulturen gjennom felles språk, symbolverdier, klær og musikk. Alt dette gir oss en følelse av identitet og tilhørighet (Merkur, 2016).

Etnisk gruppe:

Gruppe som innenfor et større samfunn selv betrakter seg som en gruppe i forholdet til andre, og som også blir identifisert som en egen folkegruppe av andre. (...) Grunnlaget for etnisk kategorisering er det som oppfattes som medlemmenes mest grunnleggende og allmenne identitet: opprinnelse og kulturell bakgrunn (Sommerfeldt, 2014).

Det er ikke mulig å gi en objektiv definisjon av hva som skal til for å skape en etnisk grense, det vil si en grense som skaper solidaritet og gruppefølelse innad, og utelukkelse utad. (...) Etniske grupper og etniske grenser defineres altså innenfra, av gruppene som selv er involvert i etniske relasjoner, eller av en overordnet maktinstans som en stat, som tilskriver identitet for eksempel i folketellinger (Eriksen, Etnisitet, 2011).

Referanser

- Aksnes, M. (2016, 06 09). *Hva er identitet?* Hentet fra NDLA: <http://ndla.no/nb/node/65716>
- Eriksen, T. H. (1994). *Kulturelle veikryss: Essays om kreolisering*. Universitetsforlaget.
- Eriksen, T. H. (1998). *Små steder - store spørsmål: Innføring i sosialantropologi*. Universitetsforlaget.
- Eriksen, T. H. (2011, 10 18). *Etnisitet*. Hentet fra HL-senteret. Senter for studier av Holocaust og livsynsminoriteter:
<http://www.hlsenteret.no/kunnskapsbasen/livssyn/etnisitet/etnisitet.html>
- Merkur. (2016, 06 09). *Hva er kultur?* Hentet fra merkur4.cappelendamm.no:
<http://merkur4.cappelendamm.no/c394091/merkurmodul/vis.html?tid=394119>
- snl.no. (2015, 02 24). *identitet*. Hentet fra Store norske leksikon: <https://snl.no/identitet>
- Sommerfeldt, A. (2014, 10 30). *etnisk gruppe*. Hentet fra Store norske leksikon:
https://snl.no/etnisk_gruppe
- Språkrådet, & UiO. (2016, 06 09). *majoritet*. Hentet fra Bokmålsordboka/Nynorskordboka:
http://www.nob-ordbok.uio.no/perl/ordbok.cgi?OPP=+majoritet&ant_bokmaal=5&ant_nynorsk=5&begge=+&ordbok=bokmaal
- Språkrådet, & UiO. (2016, 06 09). *roller*. Hentet fra Bokmålsordboka/Nynorskordboka:
http://www.nob-ordbok.uio.no/perl/ordbok.cgi?OPP=roller&ant_bokmaal=5&ant_nynorsk=5&begge=+&ordbok=begge

Wæhle, E. (2015, 10 06). *minoritet*. Hentet fra Store norske leksikon: <https://snl.no/minoritet>